

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIECONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie kategorie, którymi
i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 30. — TELEFON Nr. 30.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od 8-10 wiecz. Rękopisów nadst. redakcja nie przyjmuje.

OGŁOSZENIA: Za wiersz pełnowyrotkowy lub jego miejsce: Nadobrano k. 60, przed tekstem k. 24, tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, us-4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3 wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 proc. więcej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 100 egzemplarzy.

Agenci: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. — Cena pojedynczego egzemplarsa kop. 3.

AKC .TOW. HANDL.-PRZEMYSŁ.

„Ł. J. BORKOWSKI”

poleca ze **SKŁADOW** w miejscu

ZELAZO—WYROBY ŻELAZNE—OLEJE i SMARY—CYNA, OŁÓW, ANTYMON — BLACHY BIAŁE i CYNKOWE — DRUT MOSIĘŻNY i BLACHY MOSIĘŻNE — NITY MIEDZIANE — STAL AMERYKAŃSKA i PILNIKI e. t. c.

ul. Piotrowska № 2, — Telefon № 70.

Teatr **PARYSKI** II ALEJA 19. TELEF. 334.

Program od soboty 27 do poniedziałku 29 Czerwca 1914 r.

Sherlok Holmes żywcem pogrzebany Dramat w 5 cz.

Lecz ja nie jestem stworzony dla szczęścia Kom. w 2 akt.

W GÓRACH JURY (z natury) | KRONIKA GAUMONT'A (nat.)

NA SCENIE: pod artystycznym kierunkiem WL GLOGERA.
Znakomita komedia w 2 akt. z francuskiego Barricra i Stapli. Grana z ogromnym powodzem w teatrze Matym.

SZPIEG BONAPARTEGO

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

Program od soboty 27 do wtorku 30 Czerwca r. b.

TAJEMNICZA WILLA W LESIE

albo Przygody amerykańskiego detektywa Robinsona Dramat w 5 części.

Potachon lokajem (komiczny)

Dziennik Pathé № 270b. Sprawy błęące—Kronika

Na scenie: ciekawe efektowne widowisko artystyczne. Ostatnie występy **Miss Mery** Zywe akwarele świetlne

II Aleja Nr. 27. — Telefon Nr. 6-69.

Teatr Artystyczny

„CORSO”

(róg Teatralnej.)

Program od soboty 27 do poniedziałku 29 Czerwca r. b.

W wirze namiętności

Wybitny dramat w 3 cz. artystycznej serii „Tanagra”

POKSON UCZY SIĘ GRAĆ W GOLF wybitna komedia

Teściowa i Wielbłąd (bardzo komiczne) | Tygodnik Gaumont'a (z natury)

Nowości! Na scenie! Nowości!

pod artystycznym kierunkiem **Bolesława Mareckiego**

Miłość Cygana

Operetka w 1 akcie A. Wilnera muzyka A. Lehara, (wzięta z „Miłości Cygańskiej“)

Prosimy o uregulowanie Prenumeraty!!

Założony w 1861 roku **SKŁAD BRONI**

p. f. „J. Sosnowski” właściciel C. LISOWSKI

poleca bronie najlepszych fabryk, których posiada **Przedsiębiorstwo na Królestwo Polskie i Rosję**, a mianowicie: Ho land & Holland L-td Londyn; Westley Richards & Co., L td, Londyn — bronie uniwersalne „Explora” i „Fauneta”, G. Defourny-Sevrin; à Liège, Manufacture Liégeoise d'Armes à Feu, à Liège, dubeltówki z lufami ze słynnej stali Cockerill do prochu bezdymnego bezkurkowe . . . od Rb. 85 kurlkowe . . . od Rb. 40

Joh. Springer's Erben, Wiedeń — sztucery Mannlicher-Schoenauer.

E. Schmidt & Haberman, Suhl — sztucery wszelkich typów.

Stale na składzie wielki wybór broni: James Purdey & Sons, Londyn; W. W. Greener, Londyn; Charles Lancaster & Co., L-tid Londyn i t. d., i t. d. Najlepsze naboje śrutowe w gładzach firmowych.

J. Sosnowski à Varsovie Warszawa, Hotel Europejski Tel. 47-47. Comiki na żądanie.

JARZĘBINOWA NIEZRÓWNANA

WIADOMO PÓWSEZNIE, że nalewka jarzębinowa jest napojem szczególnie lubianym przez Polaków. Należy ZALIWRZYĆ, że obywateli prowadzenie i rozprowadzanie nie jest przypisane naliczy, przed wykonaniem smaku—dosięż nalewno działaniu na zółdek jarzębinu regulujące proces trawienia. Należy ZAPAMIĘTAĆ sobie, że Jarzębina Niezrównana Szustowa — to w chwili obecnej ostatni wyraz produkcji wód czystej. Jest ona nie do zastąpienia pod względem smaku i gatunku. Należy RÓWNIŻ NIE ZAPOMINAĆ o wieloletnim Jarzębinowej Niezrównanej Szustowa przysiadaniu, obędzie i kolekcji ostlegiemy wzięj połączenie przysiadanie i potylicznym.

TEATR URANJA

Program od soboty 27 do poniedziałku 30 Czerwca r. b.

Dusza starego artysty

Dramat w 5 cz. w wykonaniu art. amerykańskiego teatru filma „The Vitagraf”.

BRETONTA (atura)

BOBO MAGIKIEM (komiczne)

Nowość! Na scenie: Nowości

Angażowani z Londyńskiego Hipodramu

B-cia ERWEST

Jedyni w swoim rodzaju bezkonkurencyjnym krawt-balanszi ze swoją komiczną sceną „W Restauracji” Bezustanny śmiech

POKOST

C. Ch. Szmidta w Rydze oraz wszelkiego rodzaju farby i gips poleca

Skład Materiałów Aptecznych i farb

Wacława ORŁA

w Częstochowie III Aleja 46.

Doktor PAWEŁ BRONIAŁOWSKI

Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34.

Choroby skórne, włośń piciwo, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Pniatek od 3-4 rano. Słynie wyśmienitą wstrzykiwaniem SALWARSANU (HATA 608 1914 i badanie krwi na syfilis).

Dr. Karol Tomaszewski

ul. św. Barbary № 11, Telefonu № 450.

Chorob. wewnętrzne kobiece i dziecięce. Przyjmuje: od 9-1 i od 3-7 wieczorem.

Dr. med. K. TROPFAUER

b. lekarz klin. i polikliniki wiedeńskiego uniwersytetu.

Choroby skórne, weneryczne (606, 914) i drog moczowych. Przyjmuje od 9-12 r. i od 5-7 pp. Pniatek od 4-5 pp. 2 Aleja nr. 24 rog. Teatralnej, I piętro. 1479

Ordynuje w Kudowie lekarz kąpielowy

Dr. Czesław Ganowicz

Villa „Victoria”

Gabinety Lecznico-Dentystyczne

R. Filipowicza

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.

Przyjęcia: od 9-1 i od 2-7 p.p. pniatek, niedz. i świąt. Specjaln. zęby sztuczne w kaukuczku i złocie

Lekarz-Dentysta

Stefan BABYLSKI

Przyjmuje od 10-1 i od 4-7.

2 Częstochowa 2 Aleja Nr. 43, tel. 611

TRUSKAWKI

codziennie świeże sprzedaż hurtowa i detaliczna w zakładzie ogrodniczym „S. Jastrzębskiego” II Aleja 3-16.

Lecznica zębów i jamy ustnej

M. Puchalskiego

Aleja III Nr. 57 tel. 610.

Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7. Leczenie, plombowanie. Zęby sztuczne. Ceny niskie.

7 klasowe żeńskie gimnazjum

Hr. KAPNIST

z Prawami Rządowymi

Przyjmowanie podań i przedwstępne egzaminy do wszystkich klas i klasy przygotowawczej rozpoczynają się od dnia 8/21 Sierpnia r. b. codziennie, oprócz świąt od godz. 10 rano do 1 po poł. 118-9-1

Ryski Bank Handlowy,

Filja w Częstochowie.

II-ga Aleja № 26.

Wynajmuje w opancerzonym skarbcu **KASETY STALOWE „SAFES”**

Po cenach od 12 rb. do 24 rb. rocznie za letnie od wymiaru kasek.

Dla załatwienia czynności związanych z manipulowaniem złożonych w kasetkach wartości np. oprócz kuponów etc. i odpowiednio urządzona poczekalnia w lokalu Banku znajduje się do dyspozycji właścicieli kasy

ROWERY

nowe transporty nadeszły firmy Warszawskiej „Ormonde” i „Wahrena”.

Główny Pucek i Hill

2 Aleja 23 na piętrze tel. 605

Za gotówkę -- i na raty.

Podania o przyjęcie do Męskiego Prywatnego Seminarjum dla Nauczycieli Ludowych w Ursynowie

wraz z dokumentami (świadectwo szkoły, metryka, świadectwa powtórnego szczenienia ospy, pisemne zobowiązanie rodziców co do regularnego wnoszenia opłaty szkolnej, zaświadczenia 2-ch osób wiarogodnych co do moralnego prowadzenia się kandydata i krótki własny życiorys) należy nadsyłać przed 15 sierpnia 1914 r. pod adresem: Warszawa, skrzynka pocztowa № 377.

Kandydaci na kurs I-szy (w wieku od lat 15 do 17) winni stawić się na egzamin w Ursynowie dnia 1 września 1914 roku.

0160 Kancelarja Seminarjum wysyła na każde żądanie program i warunki przyjęcia

Współdzielczy Skład Żelaza

„RZEMIEŚLNIK”

I-sza Aleja № 12. Telefonu № 92

Skład został znacznie powiększony i zaopatrzony we wszelkie artykuły budowlane narzędzia rzemieślnicze i naczyńia kuchenne. Wielki wybór aluminiowych naczyń Kotłów pobielanych do bielenia 0206

Oddział Piotrkowski pośrednictwa pracy Towarzystwa Wzajemne Pomocy pracowników rolnych

Poleca członków Swoich na posady administratorów, rządów, ekonomów, pasirzy, ogrodników, buchalterów, kasjerów i innych pracowników rolnych.

Przedstawiciel stowarzyszenia K. KARWOWSKI

Piotrków, Bankowa 18, i tel. 75.

Pierwszy w Częstochowie Chrześcijański

HURTOWY SKŁAD

Towarów Galanterijnych i Piśmiennych pod firmą:

M. ZARUSKI i S-ka

Ulica Ogrodowa № 11.

Posiada na składzie w wielkim wyborze Koronki, Wstążki, Nici Bielizną wiewną papierową i gumową, Krawaty Szekli Portmonetki, Pończochy, Skarpetki, Chustki, Szale wełniane i jedwabne, oraz wszelkie materiały piśmienne.

Praktyczna szkoła kroju i szycia metodą Wortha mistrzyni cechowe

ŁUCJI JURASZEK

w Częstochowie, II Aleja 38 m. 13.

Przy szkole pracownia ubiorów damskich i dziecięcych. Po ukończeniu szkoły praktykantkom wydaje się **dyplom krawiecki**.

Ceny przystępne. 0812- Wykończenie solidne

Edward RINDERMAN

CZĘSTOCHOWA, ul. Teatralna № 26 dom własny Tel. № 522.

POLECA: Łózka żelazne, Łóżeczka dziecięce, kolebki, wózki dziecięce materace druciane i sprężynowe i t. d. CENY NIZKIE ZA GOTÓWKĘ I NA RATY, CENNIKI NA ŻĄDANIE GRATIS.

Kazimierz Ossowski

INŻYNIER

Obróbca Patentowy

PETERSBURG — Wosniesieńskijski Prospekt № 20 BERLIN—Potsdamerstr. №5

E. GRABOWSKI

GEOMETRA

upraw. przez Miast. Spraw CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA 29.

Na mocy upoważnienia Piotrkowskiej gub. Komisji do spraw własności ziemskiej wykonuje podzielną pastwisk, zamienią gruntów, separację serwitutów i t. p. 0473

Chrześcijańska Fabryka Myła

Wincentego PACUD

w Częstochowie, ul. św. Barbary 15 tel. 492

Poleca Sz. pp. Kupcom różne mydła własnego wyrobu, dla domowego i fabrycznego użytku po cenach przystępnych wszystkie gatunki gwarantowanej dobroci.

FARBIARNIA

JAN SKORSKI

ul. Targowa № 25, róg Mikołajewskiej.

Farbuje czyści i pierze garderobę damską męską i dziecięcą. Ceny niskie.

DLA OSÓB CIERPIĄCYCH NA Paz. Rad. Med. z 26 2011

Choroby, hemoroidy, tężak, liszaki, wstrząsanie krwi, do głęby oraz wszelkie choroby żołądkowe, wprost róląją cęm środkiem są

Szwajcarskie gorzkie zioła d. r. Baura

Zioła te przyczyniają spolek i przyswidero bezbożo, cęz wzmocniają organizm. Z dobrego rowełek skitkiem mogą być używane przeciwko wyrzutom na lewary i li szypem. Żądć w aptekach i składach aptecznych z wiarę Karm. rad. 50 k. 032

Kancelonowane Biuro Nauczycielskie

Stanisławy Ligęzówny

w Częstochowie Teatralna 26.

Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochroniarzy, Froeblerki, Bony. Nauczycielki na godziny, francuski, niemiecki i nauceyielki muzyki. Cudzoziemki biuro na żądanie sprawadza,

Oraz Kursy dla Ochroniarzek i Froeblernek, Zapisy nowo wstepujących kandydatek codziennie od 9 rano do 6 pp. Po ukończeniu ni świadectwa i posady.

Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

Skład Wyrobów Tabaczknych

Z. Marczyńskiego

w Częstochowie, 2-ga Aleja nr. 34, telefon nr. 682.

Poleca stale na składzie świeże tytonie, papierosy, cygara, gilyz oraz galanterje tabaczkę

MASZYNY DO SZYCIA

ORYGINALNE „THE KASPRZYCKI COMPAGNY”

Nagrodzony wielkimi złotymi medallami mnośtwo w użyciu. Gwarancja pewnej i solidna. Cena: — Ręczna od rb. 15, nożar od 25. Firma założona w roku 1830. CZĘSTOCHOWA III Aleja № 73, obok Panoramy. — Jedyna Chrześcijańska hurtownia w Warszawie, Marszałkowska № 153, róg ul. Królewskiej. Filja główna w Kielcach, B. domu, Ruszkowie. Oddziały w różnych miastach Królestwa Polskiego.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Sztukatorski

Częstochowa. Aleja 3-cia dom własny

Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów zcmentu. Ceny przystępne. 50

WYKONYWA: Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne

Wielkie sny ludzkości.

Wobec zagadnień aktualnych, — a więc na pierwszym planie okrutnych wojen, które wrzawa orężną i jakimś takim wypełniły w ostatnich latach świat cały, schodzą na drugi plan wielkie sny, przechodzące najsmielšie marzenia naszych przodków.

Co dotychczas było tylko poetycznym snem ludzkości, to wielkie pragnienie potęgi wyciera krainie marzenia lwicła w kształty żywe, oświecające wyobraźnię i dumą napelniające serce.

Gdy poeci starożytni tworzyli mit o Dedalu i Ikarze, gdy największy z ludzi Odrodzenia, boski Leonardo da Vinci, w ukryciu swej pracowni kreślił rysunki swych skrzydeł, wzorowanych na skrzydłach ptaków — wydawało się to ludziom albo poetycznym marzeniem, albo karygodnym zachwianiem: wszakże twórca Giocoandy podejrzewany był przez współczesnych o konszachty ze złymi duchami.

A on tylko modlił się do Lucyfera, koniecznego geniusza mądrości.

A dzisiaj?... Dzisiaj ludzie nietylko dorównali ptakom, ale szybciej śmieją od orłów — i wosk, którym przylepiają sobie do ramion skrzydła Ikarowe, już nie topnieje w blaskach słońca rzezywistosci.

Wielka tajemnica lotu została wytańta przyrodzie; człowiek oderwał się od ziemi, i zgodnie ze swą naturą poszybował w niebo.

Obecnie uwagę całego świata zaprzęta nowe marzenie, któremu na imię: spokój powszechny. „Aetas aurea“ czyli „wiek złoty“ snił się już sławniejszym genjalnej starożytności, która jest kolebką naszej kultury. Ow „wiek złoty“, kiedy ludzie nie znali mieczów, jeno lemiesz, Marzenie to unosiło się przez całe wieki nad wrzawą wojen i jakimś krzywdy, jak gwiazda Magów, prowadząca ludzkość ku świetlanej przyszłości.

Ale napróżno słaby głos kobiety, głos Berty Sutner, wola z głębi szlachetnego serca: „Precz z orężem!“

Napróżno radzą konferencje w przeducnym pałacu haskim, — pękające z łoskotem granaty zagłuszają wszelkie argumenty, krew leje się czerwona fała, wojna staje się czemś tak potwornym, że najgłębszy krąg piekłej dantejskiej błędnie wobec grozy ziemskiej.

I nagle — jak prąd elektryczny — niedawno temu wstrząsnęła sercami wieść radosna:

Ulivi zabił wojnę!

Zabił wojnę, wyzyskawszy jej własną potworność, doprowadzwszy ją do absurdu. Jak marśnianie z fantastycznej „Walki dwóch światów“ Wellsa stanął w obliczu niszczących potęg ze słowami: jam najsłabszy. Gdy zechcą, z odległości stu kilometrów wysadzę w powietrze wszystkie wasze kule i granaty, zniszczę wasz proch, dynamit, melinit, ekrazyt, stopię wasze żelazo i stal.

Nie zwierzono mu, wyśmiano go. Zamknął się w kwitnącej Florencji i w dalszym ciągu czynił swoje doświadczenia. Niedawno wygotował w Cenui odczyn o swoim wynalazku — i zapewnił rodaków, że da im broń, jakiej jeszcze nie widział świat.

Wynalazca włoski chce przecież na początek tajemnicę swoją zachować wyłącznie dla własnej ojczyzny. Uśmiechnęła mu się nadzieja, że z jego pomocą Włochy zapanują nad całym światem. A dopiero potem użyją swojej władzy na korzyść ogólnej cywilizacji i pokoju wszechświatowego.

Tajemnica taka jednak utrzymać się nie zdoła. Państwa zagrożone uczynią wszystko, by ją pozyskać, jak miewało to miejsce z każdym donioślejszym wynalazkiem.

I wówczas spełni się wreszcie drugi wielki sen ludzkości, sen o powszechnym pokoju.

A jeśli nawet Ulivi się myli, to myśli się i Leonardo, przygotowując swe skrzydła. Ale myśl ludzka musi wre-

szcze zwyciężyć. Ułivi wskaza jej drogę — i niema siły, któraby ją z tej drogi cofnęła. Skrzydlaty nasz wiek zapisze się może w dziejach świata olbrzymimi zgłoskami. Ach — gdybyż i dusza ludzka umiłowala także skrzydła i spokój.

KAFLE MŚTOWSKIE I PRUSICKIE. INSTALACJA PIECÓW i KUCHEN.

L. Nieprzecki i S-ka Teatralna № 34, Telefon № 321

Keawera hr. Ronikierowa.

Wy nie wierzcie!

Wy nie wierzcie, że miłość istnieje, że kochać: szaleć można całe życie iż ognia tego nie zmrozią zawieje.

Wy nie wierzcie! Wy nie wierzcie! bo wierzcie nie chcecie. Tym co Wam mówią o jutrzejski świcie, Dla Was bezgwiezdna noc tylko na świecie.

Wy nie wierzcie... O ludzie biedzni, ciemni, zaślepieni, Czy wzrok Wasz nigdy nie tonął w błękiecie

Czyż zbawczyli słońca nie płomieni, Ze nie wierzycie?..

A wszak na świecie jest miłość potęga Co stawia ludzi na podniebnym szczycie,

Ale myśl Wasza w niebiosu nie sięga, Bo nie wierzycie.. Wasza myśl pelza po ziemi nikczemnie.

Dusza zbitowała w rozkoszy przesyce, O blaskach kwiatów Wam mówić daremnie

Wy nie wierzycie! Wam jest nieznamna miłość, ideały, Czyste i święte gorące serc bicie,

Wam zmysły dają haszysz krótkotrwały, Więc im wierzycie..

Prześcianić istnieć Wy duchowe karty, Stygnąć na wieki w Waszym podłym bycie

Oby Wam słowa na ustach zamarty, Gdy nie wierzycie..

Na Was z pogardą, patrzą z krain słońca Ci co ujrzeli blask szczęścia w zenicie

Miłością żyją, kochają bez końca, Czyż nie wierzycie?..

Tuczapy.

Nowe źródło dochodu.

Z inicjatywy i przy udziale ludzi dobrej woli zostało założone towarzystwo dla hodowli, zbioru i sprzedaży roślin lekarskich. Towarzystwo to — przyjęło nazwę „Planta“ i za siedzibę obrało sobie jako punkt oporny Warszawa.

Jest to bardzo ważna dla nas organizacja, która da możność zatrzymać w kraju nie dziesiątki i setki tysięcy ale miliony rubli, corocznie wywożone za granicę na niejedne ręce robotcze, poszukujące do dziś jeszcze pracy u Niemców, lub za morzem, znajdując popłatną pracę u siebie w swoim kraju. Wyżej wspomniane Tow. zakłada plantacje roślin przemysłowo-lekarskich, a oprócz zakładania wspomnianych plantacji, wykorzystuje to, co u nas już istnieje, bądź w stanie szlachetnym, w ogrodach hodowane, bądź w dzikim, rosące na polach, łąkach i w lasach. Otóż pragnąc wykorzystać to, co u nas już istnieje, Tow. „Planta“ szeroko reklamuje o swoich celach i zadaniach.

Niezależnie od hodowli roślin przemysłowo-lekarskich, nabywa wszelkie ilości niżej wyliczonych dziko rosnących roślin, których zbiór może przynieść poważny zarobek niejednej rodzinie nie tylko małorolnego, ale nawet bezrolnego.

- Zapotrębowanemi roślinami są:
- 1) Fiołki.
  - 2) Kwiat konwalii (ogromne zapotrębowanie).
  - 3) Sporysz (wielkie ilości).
  - 4) Kwiat lipowy (nawet wagonami).

- 5) Kwiat bzu czarnego.
- 6) Rumianek.
- 7) Licopodium (widłak) próchno.
- 8) Maliny suszone.
- 9) Mydlik (korzenie i nasiona).
- 10) Tatarak.
- 11) Jalowiec.

— Pozatem dużym zapotrębowaniem cieszą się kantarydy, zielone owady, zwane niekiedy muchami hiszpańskimi.

Listy do Redakcji

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie prosimy Szanownego Pana Redaktora o łaskawe umieszczenie na łamach swego poczytnego pisma, co następuje:

Niejałki Jan Klukowski, inżynier, w jednym z czerwonych n-rów „Gońca Częstochowskiego“ zamieścił insynuacyjnie ostrzeżenie, bezczelnie mijające się z prawdą, a zwrócone do rodziców, którym radzi, ażeby nie pozwalali swoim synom należeć do stowarzyszenia polskich studentów „Vistula“ podczas odbywania studiów na politechnice w Strelitz (Niemyce).

Nie dziwi nas postępowanie owego Klukowskiego, które tłómaczy się bezsilną chęcią odczernienia naszego towarzystwa w oczach ogółu wskutek wydalenia go z naszego grona za uwłaczające prowadzenie się w Strelitz, — lecz dziwi nas jak można tak łatwo-wiernie umieścić insynuacje zwyczajnego złodzieja bez rzeczowych dowodów.

Sądymy, że niżej przytoczona krótka charakterystyka owego „inżyniera“, poparta piśmiennymi dowodami — posłuży Szanownej Redakcji do przekonania się, kim jest Klukowski i do odwołania umieszczonego pod datą 14 bm. ostrzeżenia.

Klukowski, który tak bezstronnie dba o poziom moralny przyszłych słuchaczyw Polaków, był na ogólne żądanie kolegów wydalony w 1912 r. ze związku studentów polskich „Vistula“ w Mittweide; za uwłaczające prowadzenie był wydalony z naszego związku w Strelitz uchwałą z dn. 18-IV-1914 r., za nocny napad w towarzystwie godnego siebie towarzysza na kol. naszego St. St. i pobicie go do utraty przytomności, o czym było wzmiankowane, jak również za kradzież się poszukiwanych listami gończeni przez niemieckie władze sądowe i czasowo uchronił się od krótki więziennych tylko tem, że zdołał uciec z granic Niemiec.

Przy niniejszym dołączamy kopję listu „Vistuli“ z Mittweidy, kopję protokołu naszego stowarzyszenia w Strelitz, wycinek z miejscowej gazety „Landeszeitung“ z wydrukowanymi listem gończym i sprawozdaniami sądowymi.

Z głębokim poważaniem
Zarząd Towarzystwa stud. pol. „Vistula“ w Strelitz
Wł. Wojtkowski, M. Jakubowicz.
Strelitz-Alt 24 czerwca 1914 r.

Do Zarządu T-wa Pol. Stud. w Strelitz i M.

W odpowiedzi na list Szanownych kolegów z dnia 28-IV-1914 r. śpieszmy donieść, że o kolegach udzielić bliższych informacji nie możemy, nie mając ku temu odpowiednich danych. Co się tyczy kol. Klukowskiego, obowiązanym jesteśmy zakomunikować, iż był on przyjętym do naszego towarzystwa w marcu 912 r., zaś na ogólne żądanie kolegów był usuniętym t. r. Zasięgnąwszy jednak postronnie wia domości, możemy nadmienić, iż wartość moralna Jego przedstawia dużo do życzenia.

Zalążając itd. za Zarząd tow. polskich techników „Vistula“ w Mittweide — L. Raczyński.
Mittweida, 30 kwietnia 1914.

Wyciąg z księgi protokołowej Towarzystwa Stud. polsk. „Vistula“ w Strelitz.
Zebranie z dnia 18 kwietnia 1914 r.

Uwłaczające postępowanie p. Klukowskiego względem związku uchwalono napiętnować i skazać go na bezpowrotnie i nieodwołalne wydalenie ze związku, o czym Zarząd — w liście wysłanym do niego, ma go zawia-domić.

Poraj nad Wartą. (gub. Piotrkowska). (Ciekawa legenda).

Okolica Poraju śmiało może być zaliczoną do najpiękniejszych okolic w kraju naszym; gdyż te wspaniałe góry i skały, piętrzące się wysoko, a strojone wieńcem bujnej roślinności, te cudowne krajobrazy o czarodziejskiej perspektywie i nieporównanym wdziękiem zachwycają wzrok widza i przenoszą go w krainę marzeń i bujnej fantazji. Nic też dziwnego, że mieszkający tej okolicy, patrząc na te dzwiny przyrody, wysnuli przed wiekami legendę, jakoby w tej krainie znajdował się ów „raj ziemski“ i legenda ta, przechodząc z pokolenia na pokolenie dotrwała do czasów dzisiejszych. Ogród ten rajski, obfitujący w złotodajne plony i olbrzymie owoce, zamieszkiwali pierwsi nasi rodzice: Adam i Ewa do czasu popelnienia nieposłuszeństwa — względem Najwyższego Stwórcy, co spowodowało wygnanie ich z raju, a mia, dotąd urodzajna, stała się jałowa i piaszczystą. Po wygnaniu Adama i Ewy z raju Pan Bóg postawił na „warcie“ czyli strażni anioła z różgą ognistą, który stanął na krańcach ogrodu, graniczącego z opodal płynącą rzeką, i bronił powrotu wygnanym, — co trwało dopóty, dopóki cała okoliczna nie pokryta się gęstym nieprzebytnym lasem. Po odwołaniu anioła-wartownika do lasu wtargnęli ludzie i zajęli tu osadę, którą nazwali Porajem, a to dlatego, że powstała tu po „raju ziemskim“; rzekę zaś, przepływającą przez tę okolicę, nazwali Wartą lub Wartownicą od wyrazu „warta-wartownik“.

Legendę powyższą lud do podaję wzdziwych zalicza i dumny jest z tego, że w jego to krainie, a nie w innej zamieszkiwali pierwsi nasi rodzice: Adam i Ewa, o czym dotąd nie wiedzą uczeni z całego świata.

F. Boryśkiński.

Jeść mięso, czy rośliny?

Ważną w życiu sprawą jest wiedzieć jak należy dostatecznie i tanio odżywiać się, bo choć sztuka żywienia bytła i drobiu zrobiła wielkie postępy, to sztuka żywienia człowieka pozostaje zupełnie pierwotną.

Tak samo dzisiaj, jak i w czasach przedhistorycznych, każdy je na swój sposób, według upodobania, środków, potrzeb faktycznych, lub poglądów najmniejszych. Nauka żywienia człowieka, narodzona dopiero wczoraj, szuka jeszcze drogi właściwej. Trzeba więc z tych luźnych faktów i spostrzeżeń wysnuć dane, co do ilości, i pochodzenia pokarmów, niezbędnych człowiekowi klimatu umiarkowanego do życia i utrzymania zdrowia.

Zagadnienie to poruszył świeżo dr. Armand Gautier w „Revue d'hygiene“ wybierając do swych badań ludność Paryża, składającą się z robotników i drobnych mieszczan, tj. ludzi, mogących kupować to, co jest niezbędne do utrzymania sił i zdrowia.

Zdaniem dr. Gautier, normalny osobnik potrzebuje w ciągu dnia 97 gr. białka, z czego połowa może być pochodzenia roślinnego (jarzyny i chleb) a drugą połowę dostarczyć może mięso, jaja, mleko, ser. Od czasów najdawniejszych człowiek żywi się produktami ziemi i mięsem zwierząt. Pozbawić go tego ostatniego nie zgadza się z naturą stworzenia wszytkożernego, ze stanem uźbienia, wreszcie, z potrzebami życia społecznego, z daną na dzień bardziej wyczerpującego.

Przyznać trzeba, że można zupełnie wstrzymać się od mięsa bez nadwyrężenia sił i zdrowia i nie należy myśleć że skutkiem wegeterjanizmu człowiek przechodzi w stan niższości fizycznej

ecz nie będzie odżywianie takie wy-
starczające wobec potrzeb, zajęć i ru-
chliwości ras europejskich, bo choć
ogodzi ono charaktery i uspokaja ży-
we, ale zmniejsza także zdolność wy-
trwałości i szybkość orientowania. Swoją
drogą żywienie się wyłącznie mięsem
wspomaga do pewnych chorób, czyni
ludzi bardziej pobudliwymi, gwałtowni-
mi. Prawda leży w pośrodku — białko
należy czerpać zarówno od zwierząt,
jak i od roślin.

Oprócz materjału odżywczego, w po-
karmie bywają jeszcze substancje inne.
Po usilnej pracy, czuwaniu, znie-
żeniu, buljon gorący, kawa, herbata
pokrzepiają nawet w bardzo małych
ilościach. Te napoje aromatyczne lub
podniecające, stykając się z nabłon-
kiem kanału pokarmowego, działają
na nerwy smakowe i węchowe, re-
zultatem czego jest poczucie błogości.
Taką zdolność podniecania posiadają
w mniejszym lub większym stopniu —
wszystkie pokarmy. Widok i zapach
niektórych miłych dań wpływa na
wydzielanie śliny i soku żołądkowego,
które w dalszym ciągu podrażniają gru-
czolki dwunastnicy kiszki. Wchodzi tu
więc w grę czynnik nerwowy i zmys-
łowy, których ani chemik, ani fizyk
wymierzyć nie potrafią.

Uczelnie wyższe w War- szawie.

„Tygodnik Polski“ oblicza, że w roku
bieżącym kształciło się w Warsza-
wie na wyższych kursach i w szko-
łach specjalnych 2,323 słuchaczy. A
mianowicie:

1) Kursy rolnicze	390
2) Kurs. han. m. im. Zielińskiego	211
3) Kursy handl. zeńs. Siemradzkiej	87
4) Kursy handl. ul. Senatorska	42
5) Szkoła techniczna Wawelberga	303
6) Kursy naukowe:	
wydział przyrodniczy	80
„ humanistyczny	845
„ techniczny	166
„ ogrodniczy	64
7) Kursy Miłkowskiego	110
8) Kursy Rudzkiej	46
9) Kursy Kobiet Katolickich	60

2323

Powyższe cyfry „Tygodnik“ zaopar-
tuje w następującej wygode:

Tedy młodzież akademicka polska
w Warszawie mamy, a że na placów-
kach społecznych jej nie widać, to spra-
wa zgola odmienna, której tu poruszać
nie miejsce.

Ogółem z 17,0R39 uczniami i ucze-
nicami średnich szkół polskich w War-
szawie — społeczeństwo polskie kształci
ci w swoich uczelniach 19,362 oso-
by, nie licząc szkół początkowych pol-
skich i ochron.

— o —

TELEGRAMY.

Strajki.

Petersburg 27 Wat. Ruch strajkowy
w Petersburgu nie zmniejsza się. We
wszystkich większych fabrykach i za-
kładach strajkuje pewna część robot-
ników, których liczba dochodzi do 30
tys. Strajki mają podktać ściśle ekono-
miczny. Robotnicy żądają podwyż-
szenia i 8 godzinnego dnia roboczego.

Purizskiewicz pod sadem.

Petersburg 27 Wat. Do minimum
spraw wewnętrznych wpłynęło już po-
danie gubernatora kijowskiego Sukow-
kina, domagającego się pociążenia
Purizskiewicza do odpowiedzialności
karnej o oszczerstwo za mowę wypo-
wiedzaną w Dumie. Podanie to rozwa-
żane będzie na najbliższym posiedzeniu
Rady ministrów. Nie ulega wątpliwo-
ści, że Rada ministrów, przeszedł je do
pierwszego departamentu Rady pań-
stwa.

Echa konkordatu.

Wiedeń 27 Wat. „Politische Cor-
resp.“ zaprzecza bardzo energicznie
wywodom dzienników wiedeńskich, ja-
koby zawarcie Konkordatu między Ser-
bią a Watykanem zaskoczyło do pew-
nego stopnia niespodzianie rząd au-
strjacki i oznaczało dotkliwą klęskę
jego. Austria była dokładnie poinfor-

rowana o przebiegu rokowań, wobec
czego o klęskę nie może być mowy.
Dzienniki mimo to obstają przy twier-
dzeniu swem, że przez zawarcie kon-
kordatu Austria traci protektorat nad
katolikami bałkańskimi, co oczywiście
jest dla niej bardzo dotkliwą klęską.

Ferment.

Solje 27 Wat. Studenci bułgarscy
odbył wczoraj naradę, na której omawiano
sprawę ucześczenia bułgarów
na uniwersytecie rosyjskie. Powzięto
rezolucję zabraniającą studentom buł-
garskim udawania się na uniwersytety
w Rosji. O ile by się który z bułgarów
mimo to udał do Rosji, nie może być
uważany za przedstawiciela młodzieży
bułgarskiej.

W Albanii.

Durazzo 27 Wat. Położenie ks. Wieda
nie przestaje być rozpaczliwym. Po
wstąpieniu umieli doskonale wyzyskać za
wieszenie broni, przegotowali się do
walki podczas, gdy zapowiedziane dla
ks. Wieda posiłki nie przybyły wcale
albo też przybyły w bardzo niewielkiej
liczbie.

Wiedeń 27 Wat. Dotąd zgłosiło się
3 tys. osób, w celu udania się dla obro-
ny w Durazzo, przejeżdżając jednak za-
ledwie połowę. Są to przeważnie wojsko-
wi w wieku od 16—60 lat. Dzienni-
ki zapewniają, że myśl utworzenia
korpusu ochotniczego dla Albanii, do-
znało w dyplomacji europejskiej bar-
dzo żywego przyjęcia.

Wiedeń 27 Wat. Do dzienników tu-
tejszych donoszą z Sofji, że żołnierze
serbscy w strojach albańskich prowa-
dzą w Albanii energiczną agitację na
rzecz powstania. Pod Elbasanem wal-
czyło po stronie powstańców 700 ser-
bów.

Zdrada.

Essen 27 Wat. Aresztowany został
rysyownik firmy Kruppa Tieng pod zar-
zutem wydania Francji wzorów naj-
nowszych armat niemieckich.

Szpiegostwo.

Lwów 27 Wat. Rozprawa przeciwko
Kreerowi oskarżonemu o szpiegostwo
na rzecz ościennego mocarstwa, zako-
ńczyła się skazaniem go na 2 lata wię-
zienia.

— a —

KRONIKA

— Od wydawnictwa.

Z powodu jutrzejszej uroczystości
św. Piotra i Pawła następnym numer
naszego „Gońca Czeszczocho“ wyjdzie
we wtorek 30 czerwca.

— Nabożeństwo 40-godzinne.

W poniedziałek 29 czerwca zatem w
dniu św. św. Apostołów, Piotra i Pa-
wła w kościele św. Barbary rozpoczą
na się nabożeństwo 40-godzinne, które
trwać będzie 3 dni, a więc do środy
włącznie. Odpust zupełny przez wszyst-
kie dn., codziennie wystawienie Najświęt-
szego Sakramentu od godz. 6 rano do
godz. 7 wiecz. W pierwszy dzień su-
ma o godz. 11 przed południem, nie-
szpory o godz. 4 i pół po południu.
W następne dni ranne nabożeństwa o
godz. 9 i pół, niezpory zaś o godz.
7 wiecz. Na konkluzję niezpory odpra-
wi ks. prałat Barcz, kazanie zaś wy-
głosi ks. proboszcz Zmysłowski z Bła-
chowni.

— O wyjazd o. Alfonsa.

W jednym z ostatnich numerów „Ga-
zety Czeszczochojskiej“ zamieszczono
wiadomość o rzekomym przejeździe
przez Czeszczocho o. Alfonsa, udają-
cego się jakoby za granicę. Otóż je-
steśmy upoważnieni do oświadczenia,
iż wiadomość ta jest fałszywa, bowiem
o. Alfons Jędrzejewski, aczkolwiek po-
trzebując kuracji, jako przechozący sil-
ne krwotoki płucne, po wyjeździe w
dniu 14 marca z Jasnej Góry i odmow-
ie w udzieleniu urlopu, nie starał się
i nie stara o wyjazd tak potrzebny dla
poratowania zdrowia.

— Nabożeństwo „Czeszczochojanki“

W poniedziałek 29 b. m. o godz. 10
rano w kościele św. Rodziny odbędzie
się nabożeństwo na intencję pracowni-
ków oddziału mechanicznego fabryki
„Czeszczochojanki.“

— Ruch państwowy.

W dalszym ciągu na Jasną Górę

przybyły następujące kompanje: z Ple-
szewa na Szlązku 70 osób i wczoraj
z Wiskitek w gub. Warszaw. 70 osób,
z Trąbek w gub. Warsz. 92 osoby, z
Truskolas pod Czeszczochoją z ks. Star-
czewskim na czele osób 700 i ze Starej
Repty na Szlązku 39 osób.

— Kompanja z Kolużek.

W niedzielę 5 lipca przybędzie do
Czeszczochoj nader liczna kompanja z
Kolużek.

— Święto ślusarzy.

Jutro w poniedziałek z ranej uro-
czystości Piotra i Pawła cech ślusa-
rzy obchodzi święto cechowe.

— Zmiana dyrektora kolei W.-W.

Jak informują, naczelnik kolei wie-
deńskiej inż. Pauker ma być mianowa-
ny naczelnikiem zarządu budowy no-
wych kolei w Petersburgu na miejsce
inż. Wurcla, który przechodzi na koleję
siemirzecką, jako prezes zarządu.

— Z Czeszczochoj Tow. Dobroczyń-
ności dla chrześcian.

Nowy Zarząd Czeszczochoj. Towarzyst-
wa Dobroczyńności dla chrześcian u-
konstytuował się jak następuje: pre-
zes dr. S. Markowski, wice-prezes inż.
S. Dłużniowski, skarbnik p. E. J. Gry-
gosiński, sekretarz p. W. Gay, zarzą-
dający Sekcją kolonji letnich ks. W.
Kneblewski, zarządzający przytuliskiem
dla starców p. W. Przygodzki, zarzą-
dający Sekcją ochron p. St. Dłuż-
niowski, zarządzający biblioteką p. J.
Zieliński, zarządzający domem p. M.
Grott, zarządzający dochodami nie-
stałymi p. L. Mężniński. Członkowie za-
rządu: inż. L. Mońkowski, Glice, J.
Górski, K. Januszajski i Januszewski.

— Wystawa Rolnicza w Czeszczo-
choj.

Kancelarja p. policmajstra m. Cze-
szczochoj otrzymała zawiadomienie, że
wydano pozwolenie na urządzenie w
naszym mieście cztrnodniowe, od so-
boty 5 września do wtorku 8 września
włącznie, wystawy rolniczej.

— Z wczorajszego odczytu.

Wczorajsza prelekcja Jeleny, wy-
głoszona w sali Stowarzyszenia Pra-
cowników Handlowych i Przemysło-
wych m. Czeszczochoj „o Nitschem i
jego idei nadczłowieka“ ściągła niemię-
dziej liczną i niemniej wykwinną w
swej inteligencji publiczność. Wyslucha-
ła ona miejscami z zachwytem,
miejscami z namaszczeniem przebogate-
go w analityczne szczegóły wykładu
naszego myśliciela i estety, żalując, że
rozkosz ta duchowa trwała tak krótko.

Z Wystawy Sztuki.

W tych dniach nastąpi zamknięcie
Wystawy grafików, przeto kto nie za-
znajomil się dotychczas z tym najwy-
kintniejszym dziełem sztuki — niechaj
korzystając z dwóch świąt, pospiesza
a nie trzeba dodawać, iż nie zawiedzie
się, bowiem wystawiono prace pier-
wszorządnych artystów jak: Stankiewi-
czowy, Skoczylasa i innych.

— Dzisiejsze zebranie Ogrodnice.

Dziś w niedzielę 28 czerwca o godz.
3 po południu w ogrodzie prezesa dr.
K. Zawady odbędzie się miesięczne ze-
branie członków Towarzystwa ogro-
dniczego z którego udadzą się człon-
kowie na zwiedzanie ogrodów swych
członków.

— Majówka robotników „Szpaga-
ciarni.“

W niedzielę 5 lipca robotnicy fabryki
tow. akc. „Stradom“ urządzają stara-
niem dyrektora i administratora zakła-
dów majówkę w lesie Brzezińskim, a
więc w tem samym miejscu, gdzie rok
temu. Dochód z majówki inicjatorzy
przeznaczają na korzyść „Sali Zajęć“
tow. opieki nad bezdomnymi dziećmi.
Cena biletu 10 kop.

Podczas zabawy przygrywać będzie
orkiestra Czeszczochojskiej Straży O-
grodowej, czynny będzie własny bufet
i t. d.

— Zabawa „Wulkanu.“

Dyrektor fabryki „Wulkan“ uzyskał
pozwolenie na urządzenie w lesie Pasi-
ki zabawy dla robotników tejże fabry-
ki i ich rodzin.

— Zabawa „Czeszczochojanki.“

Two teatralno-muzyczne przy fabr.
„La Czeszczochojienne“ w niedzielę
28 b. m. urządzi dla członków T-wa
ich żon rodzin oraz dla żądnych roz-

rywki osób, wielką zabawę w lesie
Brzezińskim, o nader urozmaiconym
programie, a mianowicie:

Wzlot balonów, wycieczki piesze i w
wórkach z nagrodami, konkurs kostju-
mów damskich z nagrodami i wiele in-
nych niespodzianek. Początek zabawy
o godz. 2-jej po południu, punkt zbie-
ny o godz. 1-jej po południu przed por-
tjernią jutowej fabryki. Wejście dla
nie członków po 20 kop., członkowie
bezpłatnie. W czasie zabawy przygry-
wać będzie orkiestra fabryczna.

— Zabawa Tow. Dobroczyń-
ności dla Chrześcian.

Na piątkowym posiedzeniu rad-
nych miasta pozwolono Czeszczocho-
skiemu Tow. Dobroczyńności dla
chrześcian na urządzenie w niedzielę
16 sierpnia, w razie niepogody w nie-
dzielę 23 sierpnia, w prawym parku
zabawy na rzecz tegoż Tow.

Z wycieczki do Łysogór.

Bez rozgłosu robi się rzecz doniosłą,
— lecz ja zamieścić nie mogę....

Pensja p. W. Gólczewskiej - Chrz-
nowskiej jest jedyną szkołą w Czeszc-
choj, która co rok urządzi wyciecz-
kę krajoznawczą: o ile wiem, była już
wycieczki do Krakowa, do Ojcow, a
w zeszłym tygodniu odbyła się trzy-
dniowa wycieczka do Kielc i Łysogór.
W wycieczce przyjęło udział 14 wy-
chowanek pensji, 2 osoby postronne,
2 nauczycielki i pp. Chrzanowscy-obe-
je, którzy też cały czas roztaćcali czuj-
ną opiekę, dbając o wygodę i potrzebę
by pensjonarek.

We wtorek, 23 b. m. po obejrzeniu
ślicznych zbiorów Tow. Krajoznawcz-
go i Katedry w Kielcach, udano się na-
noc do Nowej Słupi, by następnego
dnia zwiedzić św. Krzyż, Łysogóry,
Bodzentyn, klasztor św. Katarzyny,
wawóz Męchocicki i wrócić do Kielc.
Na czwartek były w projekcie Chęci-
ny, lecz z powodu deszczu zwiedzono
tylko park i Kańczówkę w Kielcach. Z
tego, co wyżej powiedziane, zdawako-
by się, że to nie tak szczegółowe....
A jednak.... czemu inne szkoły tego
nie czynią? O korzyściach z podobnej
wycieczki nie miejsce tu pisać, lecz
każdy rozsądny człowiek zrozumie, że
w takiej wycieczce więcej się zyskuje,
niż w kilkunastu wykładach....

Warto raz widzieć zachwyty młodzie-
ży, gdy zobaczy taki wspaniały i dale-
ki krajobraz, jaki z wieży S-ko Krzy-
skiej lub z góry Chelmowej rozciąga
się, a wtedy nie żal trudów i kosztów,
by im pokazać inne dziwy. Czy dacie
wiare, że te młode panienki (o które
mnie obawę, gdy wyjdą same na spacer-
ce), zachwycone widokiem z Łysej
góry, nie zaważyły się pomazurować
piechotą dwie mile głuchą puszcza, a
później jeszcze prawie tylko tego sa-
go dnia, (choć mogły jechać na furze).
...były tylko więcej zobaczyć... a gdzie
to gołoborzę? A gdzie ta Łysica, na
której tylko co czarownicę odbyły
wiec? (było to po nocy św. Jankielki).

A ile przytem uciechy było i jak
się wybornie czuły te turystki, niech
już one same wam opowiedzą.

Za urządzenie podobnych wycieczek
należy się przelożonej szkole, wielkie
uznanie.

25 — VI — 1914 r.

— Wycieczka Handlowców w Górę
Świętokrzyskie.

Stowarzyszenie Pracowników Han-
dlowych (Dojazd 15), za pośrednictwem
naszego „Gońca Czeszczochoj“ za-
wiadamia swych członków, że w dn.
28 i 29 b. m. urządzi dwudniową wy-
cieczkę w Górę Świętokrzyskie.

Przejazd w obie strony, nocleg i ko-
szty utrzymania obliczono na rb. 750
kop. od osoby. Wyjazd nastąpi w nie-
dzielę o godz. 4 rano. Stow. rozleci
dyżurnych członków, którzy będą
zdzieli wycieczkowiczów przed oddaniem
Przedkiernią Jackowskiego będą o-
czekiwali omnibusy, które powożą
uczestników wycieczki na dworzec kole-
i H.-K. Powrót do Czeszczochoj nast-
ąpi w poniedziałek o godz. 7 wiecz-
nem.

Program wycieczki następujący: na-
działa: 4 min. 30 wyjazd. Przyjazd do
Kielc, wycieczka na Górę św. Krzyż.

przez Nową Słupią, na Górę św. Katarzyny. Wieczorem powrócił do Kielc. **Poniedziałek:** zwiedzanie Kielc, wycieczka na Karłowice.

Minimalny koszt, i zwiedzenie tak wspaniałych miejscowości, zapewne wzbudzi wielkie zainteresowanie, a szerzego ogłoszenia mamy nadzieję, że wiele osób weźmie w niej udział.

Zapisy przyjmuje i udziela bliższych informacji kancelaria Stowarzyszenia. Dojazd 15, oraz członkowie zarządu: pp. Tarnowski i Rozenberg — Bank Handlowy.

Z zapisami należy się spieszyć, gdyż ostatni termin upływa w sobotę o godz. 12 w południe.

Wycieczka „Ogniska Robotniczego” do Ostrowa.

Dziś, 28 b. m. odbędzie się wycieczka „Ogniska Robotniczego” do Ostrowa. Bilety nabywać można w fabrykach i w kancelarii Stow., Krakowska nr. 1. Wyznaczymy, iż sprzedaż biletów trwała wyłącznie tylko do piątku, na stacji w niedzielę sprzedaż biletów nie będzie, kto jednak nie kupi biletu wcześniej będzie go mógł kupić w lesie, tracąc jednak kilka kopiejek na powrotnym bilecie kolejowym. Wyjazd o godz. 7 i pół rano. Program zabawy wielce urozmaicony.

Wycieczka „Wulkanu” do Herbów.

W poniedziałek 29 b. m. odbędzie się wycieczka robotników fabryki „Wulkan” do Herbów z własną orkiestrą i bufetem. Wyjazd nastąpi o godz. 8-jej rano, a wyjazd z Herbów o godz. 10-jej wiecz. Bilet za przejazd w obie strony wraz z wejściem na zabawę 30 kop.

Wycieczka cyklistów do Złotego Potoka.

Sekcja sportowa przy Stowarzyszeniu Rzemieślniczo-Przemysłowem w niedzielę 28 b. m. urządziła dwudniowy wyjazd międzyklubowy w Złotym Potoku. Wyjazd ze Stowarzyszenia w Alei I nr. 9 zapowiedziany jest na godz. 7 rano. Zarząd Sekcji prosi o jaknajbliższe zgromadzenie się wycieczkowiczów.

Zebrań zdunów.

Dziś w niedzielę 28 b. m. o godz. 3 po południu, odbędzie się gospodnie zebranie zdunów.

Zebrań na Blesznie.

Dziś, w niedzielę 28 b. m. o g. 2 po poł. w lokalu miejscowej szkoły elementarnej odbędzie się ogólne zebranie członków Stow. spożywczego na Blesznie.

Zebrań kapeluszników.

Dziś, w niedzielę 28 czerwca o g. 4 po poł. w sali Tow. śpiewaczego „Im. Moniuszki” Aleja II nr. 23 odbędzie się ogólne kwartalne zebranie związku zawodowego kapeluszników, na które zaprasza wszystkich członków Zarząd.

Tow. „Dźwignia Częstochowska”.

Zarząd Stowarz. rekodzielniczek „Dźwignia Częstochowska” uzyskał pozwolenie na urządzenie w r. b. 6 przedstawień amatorskich i 6 wycieczek z bezpłatnym wejściem dla członków Stow.

Z wyborów w Grabówce.

W Grabówce pod Częstochową wybrano na kandydatów na wójta pp. Józefa Fajera i Utrata.

Biblioteka Handlowców.

W sezonie letnim biblioteka Handlowców czynną będzie 3 razy w tygodniu, a mianowicie: w poniedziałek wtorek i piątek od g. 8 do 10 wiecz.

Plany do zatwierdzenia

Na ręce Magistratu czestoch. M. Weinberg nadesłał do zatwierdzenia plany piętrowego składu przy fabryce zabawek blaszanych, przy ul. Jagoskiej nr. 15.

Przyjazd.

Bawi w naszym mieście prezydent m. Włocławka z lekarzem miejskim celem zbadania stanu rozwoju gimnastyki oraz szczepienia ospy wśród wychowanków częstochowskich szkół elementarnych miejskich.

Z wyborów wójta w Miedźnie.

Podczas ostatnich wyborów wójta w Miedźnie na nową trzyletnią kadencję wybrano p. Antoniego Szece-

pańskiego oraz na kandydata p. Adama Lassotę.

Zrzeczenie się godności.

Kandydat na ławnika sądu gminnego 2-go okręgu w pow. częstochowskim p. Fr. Ujma, zrzekł się tej godności, przeto odbędzie się ponowne wybory.

Zwolnienie od obowiązków.

Biuro powiatu częstochowskiego otrzymało od Zarządu Cesarskiego aeroklubu w Petersburgu zawiadomienie, że pełnomocnik tegoż aeroklubu na gub. Piotrkowską Dymitr Matulewicz z d. 12 czerwca został zwolniony od obowiązków.

Niedozwolne wybory.

Wobec niestawienia się odpowiedniej liczby włościan — wybory sejmiku gminnego w Rekszowicach w pow. częstoch. nie doszły do skutku. Na wyborców nałożono karę po 50 k. od osoby.

Licytacja we Włoszowej.

W poniedziałek 6 lipca o godz. 12 w południe we Włoszowej odbędzie się licytacja rzeczy rządowych, należących do tamtejszego posterunku straży ziemskiej.

Licytacja starych aktów.

Piotrkowski rząd gubernjalny zawiadomił biuro powiatu częstochowskiego, że w środę 1 lipca o godz. 11 rano w archiwum tegoż rządu gub. odbędzie się licytacja 500 pudów starych aktów.

Licytacja rozpocznie się od 50 kop. na pud in plus.

Z przemyślu.

Tow. akc. „Steinhagen, Wehr i S-ka w Myszkowie zakończył 1913 rok zyskiem 422,746 rb. 66 kop. Z sumy tej na dywidendę (w stosunku 140 rb. od akcji) przeznaczono 210000 rb. Kapitał zakładowy wynosi 1,500,000 rubli.

Przeciw muchom.

Nieraz już zwracaliśmy uwagę naszych czytelników na niebezpieczeństwo, jakie przedstawia plaga much.

Mucha to takie naiwne naporoz stworzonko. Dokuczliwe, bo dokuczliwe, zwłaszcza w deszcz i jesienią. Tu ją odegnasz od nosa i łysiny, a ona zaraz znów z powrotem. Ale niema wielkiej racji, by z nią wojnę prowadzić i ciągle się nią zajmować.

Tak sobie każdy mówi. A jednak — niema plągaszego i niebezpieczniejszego owadu, tembardziej, że się rozmnaża zadziwiająco szybko. Jedna mucha — tysiące jajeczek składa może. Mucha siada wszędzie na każdym kale, padlinie, trupie plwocinach. Wszelki zaś kał i padlina to siedlisko zarazy i wszelkich chorób. Mucha wszędzie umacza swój pyszczyk i łapki. Przyleci, potem siada na obłebie, mięsie, mleku, owocach, zostawia na nich po sobie ślady, oraz zarazki chorób, które nieraz niewiadomo skąd się zjawiały w mieszkaniu. Takie zarazki dostawczy się do pluc, do żołądka, do krwi, wywołują suchoty, choroby żołądka, i kiszki, zakażenie krwi, raka i t. d. Związcząca muchy, siadające na trupie są bardzo niebezpieczne, bo wyssawszy z niego tak zwany jad trupi, trulejną bardzo zjadliwą, nieraz śmierć przynoszącą, przenoszą go na ludzi przez ukąszenie, lub dotknięcie rąk.

Małe dzieci z ludu są szczególnie narażone na te niebezpieczeństwa. Niezależnie brudne, z rozdrapanymi strupami i liszajami, są wprost oblane przez muchy. Ilość też szkody wtedy mucha przynosi, gdy do takich rąk brud, przenosi na innych: To też wypowiedzmy muchom wielką wojnę.

Orkiestra pod Kogutkiem.

Piękne wieczory ściągają od pewnego czasu do naszego parku powstającego liczną publiczność.

Na tarasie restauracji pod Kogutkiem we wtorki, soboty i niedziele od godziny 5-jej po poł. przygrywa orkiestra 14 pułku huzarów.

Foot-ball.

Na wydzierżawionym na ten cel przy-

biegu ulic Jasnej i Centralnej placu, Sekcja sportowa przy Stowarzyszeniu Rzemieślniczo-Przemysłowem urządziła dwa razy w tygodniu grę footballową przeznaczając na nią wtorek i piątek, godzinę 7 — 9 wiecz. Gra taka właśnie odbyła się wczoraj — następna 30 b. m.

Z kolei Herbsko-Kieleckiej.

Tow. kolei Herbsko-Kieleckiej osiągnęło za r. 1913 dochodu brutto z eksploatacji drogi rb. 1,728,743 (w 1912 r. rb. 1,564,679), przy wydatkach rb. 1,147,959 (w 1912 r. — rb. 1,105,676, tak że czysty dochód wyniósł rb. 580,783 (w 1912 r. — rb. 459,002). Odbyte w dniu 30 maja r. b. w Petersburgu ogólne zebranie Tow. postanowiło z pominięciem dochodu netto odписать rb. 11,615 czyli 2 proc., na kapitał zapasowy, rb. 435,108 na pokrycie obowiązków opłat obligacyjnych, a po dokonaniu różnych innych odliczeń, pozostaje rb. 125,271 przeznaczając na dywidendę dla akcjonariuszów (po 5 rb. od akcji).

Według sprawozdania Tow. ruch osobowy zwiększył się w roku 1912 wozdawczym w porównaniu, z r. 1912 o 18,5 proc., a dochód, z przewozu tego — o 12,7 proc. Ogólny zaś przewóz ładunków handlowych wzrósł o 7,4 proc. a dochód z przewozu tego o 10,6 proc. Tow. projektuje budowę nowej linii od st. Piętko do Plocka i ma wszcząć starania, o koncesję z uwiązania ogólnego zebrania. Dokona ne wybory powołały na dyrektora za rządu p. M. Babanowa, na zastępców pp. G. Kurdiunowa, S. Landschofa i E. Babanowa.

Z „Corso”.

Nowotworzony teatr „Corso” ściągają stale tłumy publiczności. Od wczoraj wystawiono szereg pięknych obrazów: „W oraz namienności”. Tygodnik Gaumont’a i wiele innych. Nadto na scenie wesoła jednoaktowa operetka A. Wilbera z muz. A. Lehara p. t. „Miłość Cygana”. Artyści spisują się dobrze — zwłaszcza pp. Przybylska, Marecki, Hanusz, Macherski, sekundują im dzielnie pp. Dzierżanowska i Kraszewska.

Z teatru „Paryskiego”.

Od wczoraj główną atrakcją teatru „Paryskiego” jest dramat p. t. „Szerlock Holmes żywcem pogrzebany” oraz na scenie dwuaktowa komedia Barrier’a i Stapli p. t. „Szpieg Bonapartego”. Nadto wiele ciekawych obrazów.

Z „Odeonu”.

W „Odeonie” wystawiono „Tajemniczą willę w lesie”, dramat w 5-ku częściach, dziennik Pathé nr. 260B i inne. Na scenie ostatnie występy Miss Mery — czyli żywe akwarele świetlne.

Z „Uranji”.

Na ostatni program „Uranji” składają się obrazy: „Dusza starego artysty” — „Bretonja” zdjęcie z natury i inne oraz na scenie popisy komików B-ci Erwest.

Wypadek w cyklodromie.

Wczoraj przed wieczorem, podczas trenowania się na torze przy ulicy Szkolnej, członek sekcji kolarskiej, przy Stow. śpiewaczym „Lutnia”, p. Szmekiel, spadł z roweru i boleśnie się potłukł. Nadto p. Sz. uległ potłuczeniu i pokaleczeniu twarzy. Opatrunku dokonano w szpitalu miejskim.

Czego nie kradną?

Ze stacji telefonicznej, przy ul. Teatralnej 34, Leon Robak skradł kabel wartości 25 rb. R. osadzono pod kluczem.

Z Zawiercia.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.” — Kwiatek na dobroczynność.

W dniu uroczystości św. Piotra i Pawła, z wycieczką lat dawnych miejscowo Towarzystwo Dobroczynności urządziła święto „Kwiatka”, licząc na ofiarność zawiercian, chętnych zawsze do wspierania instytucji społecznych.

Lux.

Tanio 2 pokoje umeblowane do wynajęcia. Wiadomość na Wystawie Sztuki.

Z Warszawy.

300,000 na cele publiczne. Zmarła w tych dniach filantropka Marja z Chełmieckich Stadnicka pozostawiła testament, w którym poczyniła zapisy w ogólnej kwocie 300,000 rb. na instytucje użyteczności publicznej.

Nowe zastawianie telefonu.

Niedawno przyjaciel mój zatelefonował do mnie w nocy, z prośbą, abym zadzwonił do niego koniecznie o godzinie 4 rano. Ponieważ kładę się spać zawsze o tej właśnie porze, nie wcześniej, nie sprawiło mi to trudności i prośbę spełniłem.

— Po co właściwie chciałeś, abym dzwonił? — zapytałem, gdy się przyjaciel odezwał.

— Mam o piątą wyjechać. Sam jestem w domu, więc obawiałem się, że zaśpię. Dziękuję ci bardzo.

Doskonaly pomysł! Iluz to ludziom kłopotu sprawa potrzeba wczesnego wstania. Dzieje się to zwłaszcza w lecie, gdy „słomiani wdowcy”, samotni w mieszkaniu, chcą wczesnym rankiem wyjechać do oczekującej nań z utęsknieniem rodziny. A po za tem, często zdarza się, że interes jakiś lub robota wymaga wczesnego obudzenia. Ale nie każdy ma przyjaciela, kładącego się spać wtedy, gdy inni wstają. I przyszło mi na myśl, że taka usługa mogłaby świadczyć abonentom swoim — telefon.

I oto właśnie wyczytałem przed chwilą, że już mnie uprzedzono. W Londynie mianowicie nowość taką zaprowadził już usiebie zarząd telefonów miejsowych. Każdy abonent, za skromną opłatą około 12-tu kopiejek może telefonicznie żądać, aby go o godzinie, która wskaże, obudzić. I zawsze bez zawodu, jak na punktualnie, zostaje obudzony.

Z pewnością nowość ta przyłączy się i u nas w Częstochowie. Opłaćko by się u nas w zarządowi ponieść pewne wydatki na zorganizowanie nowego działu zastosowania telefonów, gdyż niewątpliwie liczba abonentów, korzystających z takiej dogodności, byłaby znaczna.

Wesoły parlament.

Na jakie miano zasługuje konstytucja rumuńska, choć wesołość jej — gruncie rzeczy — jest raczej względna. Osobliwy nastrój, jaki tam zapanował przypisać wypada niezwyktemu podnieceniu i nie niedawnym wyborów. Wybory dały większość olbrzymią — stronnictwu liberalnemu, co jest rzeczą niezwykłą przyczyną rozdzielenia w obozie konserwatystów.

Plastyczny obraz tego rozdzielenia znajdujemy w epizodzie, który zdarzył się w ostatnich dniach. Leader konserwatystów, senator i dawny minister, Filipisko, człowiek zresztą bardzo w Rumunii poważany, wysłał list otwarty do niemieckiego poważanego ministra spraw wewnętrznych. Mocuna. List zapowiadał „interpelację”: „Na najbliższym posiedzeniu senatu będę miał zaszczyt zwrócić się do waszej ekscelencji z zapytaniem następującym: „Czy wasza ekscelencja znajduje, że godność kraju nie cierpi z powodu obecności na ławie ministrów bandyty takiego, jak wasza ekscelencja?”

W odpowiedzi na tę „interpelację” minister miał przesłać senatorowi kafi tan bezpieczeństwa, używany w zakładach dla obłąkanych.

Tę wymianę opinii poprzedziło zajęcie w senacie w czasie dyskusji nad wyborem prezesa senatu. Ten sam senator, rzucił w stronę ministra Mocuna czapkę, używaną przez skazanych na ciężkie roboty, ze słowami „Ubiierz się w to i idź, gdzie twój miejsce”. Minister porzucił na odeśnaniu czapki tą samą pocztą. Ten niestety, jak na izbę prawodawczą, ten nis nie niepokoił zbytnio kraju, który z powagą oczekuje powrotu konstytucji do stanu normalnego.

Lwy w Chicago.

W cyrku w Chicago poskromiciel zwierząt, Dietrichs, wszedł do słabo oświetlonej klatki z 6 lwami, z których jeden rzucił się niewzruszenie na niego i powalił na ziemię. Widząc to inne lwy wpadły na poskromiciela, — zabiły go i zaczęły pożerać. Musiano ciągnąć niebezpieczny polac silnym pływem dezynfekcyjnym, którego przykrawoń odstraszyła wreszcie zwierzęta. — Podczas powstania przy tem zamiećki, i rycząc, wleciały na ulicę; śród przechodniów powstała nieopisana panika, zwołano jednak zwierzę zapędzić do klatki; niebawem, tak, że nikt szwanku nie poniósł.

Fala trzeźwości.

Mieszkańcy gminy (wołosti) Marakulińskiej uchwalili niedawno, że każdy osobnik schwytyany na szynkowni wódki będzie płacił 10 rb. kary na rzecz gminy. Korespondent „Birżewych Wiedomości” przysłał garściekawych wiadomości o dalszych losach tej fanatycznie trzeźwej gminy. Otóż od czasu trzeźwej uchwały ilość szynkarzy w gminie podwoiła się. Z powodu zaś ryzyka szynkarze podwoili ceny. Pomimo to, sprowadzają masy wódki i piwa, bogactwa się bardzo szybko — a chlopi piją, płacąc podwójnie i na ściąganie kar zdecydować się nie mogą.

15,600 Schulzów.

U. Według najnowszej statystyki, w Berlinie mieszka 15,600 ludzi, noszących nazwisko Schulz, 11,280 nazywających się Müllerami, 10,170 Schmidami, 6,000 Meierami, 5,800 Krügerami, 5,340 jest Hofmanów, 5,270 Neufianów, 5,090 Lehmanów, Krausów, i Schroederów jest po 4,000, kilka tysięcy jest także Fischerów, Langich i Schneiderów, nie mówiąc już o licznych Cohnach, Kühnach, Franke itd.

Gościnność i zemsta arabów.

Pod tytułem „Impressions d'Egypte” p. Gomez Carillo pomieszcza w „Amities francaises” swoje opisy z dłu goletniego przebywania w Egipcie i wśród koczowniczych plemion arabskich. Między innymi dowiadujemy się o prawidach afrykańskiej vendetty. — Gdy nieprzyjaciel znajdzie się przypadkowo w obozie wrogów, ścigających go dla dokonania na nim zemsty, odrzuca staję się ich gościem i ma prawo do opieki. Nikomu nie wolno go łżyć ani krzywdzić.

— Szek plemienia powiada mu: — Póki wśród nas bawisz, jesteś nam bratem.
— Może tygodniami, latami przebywać bezkarnie pod osłoną wrogów: nikt go nie obrazi — nawet wrokiem. W dniu jego odejścia, szek plemienia wywoła go do siebie i hojnie oddarza.
— Chcesz nas opuścić — mówi — nie mogę się woli twojej sprzeciwić. Do jutra wieczorem nikt cię nie dotknie. Potem przeznaczenie o twoich i naszych losach rozstrzygnie.

Po upływie trzydziestu godzin, gość staje się znów nienawistnym wrogiem i bład mu, jeśli na swej drodze spotka tych, którzy mu udzielali gościnny.

CZARY.

Aż smutno pomyśleć, do jakiego stopnia ciemnotna władza jeszcze w umysłach pewnych jednostek zginu. — Cienie wierzeń średniowiecznych blaskają się jeszcze i w naszych czasach, ogromna ilość przesądów żyje wśród gminu mimo postępu.

Oto jeden z przykładów: — Marja Schmidt, żona ekspresza, zdecydowała, że ktoś „oczarował jej męża”, bo Jan skierował swe sympatie do jakiejś młodej dziewczyny. I wziękoma jej poświęca nietylko serce, ale i monetę.

W restauracji Hotelu Angielskiego Artystyczne Trio pod kierun. słynnego skrzypka Tornay Mikoch'a koncertuje codziennie wieczorami. W niedziele wtorki i święta także w czasie obiadów. 1570-3-1

Niejaka Ewa Holub, dowiedziawszy się o zmartwieniach S. zjawila się u niej i obiecała męża za skromnym wynagrodzeniem 5 k., przyczem dlaa przeprowadzenia odpowiednich czarów, kazala dać sobie koszulę, fartuszek i chustki zdradzonej, oraz pewne części bielizny niewiernego męża.

S. zgodziła się natychmiast i od tej chwili, gdy Holubowa odeszła z piekarni i rzeczami, obserwowała z bijącym sercem jak maż się zmienia. Ale niestety, W. zachowaniu męża nie zaszła żadna zmiana. Rozgoryczona kobieta, pobięła szukać za Holubową. I oto spotkała ją na rynku sprzedającą jej rzeczy handełesowi. Rozczarowana nie było tak nagłe i bolesne, że S. nie zwracając uwagi na „złe sily” nieszcześnie „czarownicy” oddala ją w reję pgolicii.

Osobiwe przesilenie.

Z powodu częstych obecnie upadków gabinetów i przesileni ministerjalnych, warto przypomnieć jedynę w swoim rodzaju przesilenie.

Napoleon III, wywdzięczając się za gorące przyjęcie cesarzowej Eugenji na uroczystości otwarcia kanału Sueskiego w Egipcie, ofiarował przesewi ministrów egipskich Nubarowi-paszy, złoty zegarek, wysadzany brylantami. — Nubar-pasza miał zwyczaj zegarek ten kłaść zawsze na stole podczas posiedzeń gabinetu.

Pewnego wieczoru zgłasło podczas posiedzenia światło gazowe. Gdy po kilku chwilach zapalono je na nowo, Nubar-pasza stwierdził z przerażeniem że zegarek zniknął. Z właściwym sobie taktem prezes ministrów rzekł:

— Nie widzę swego zegarka. Proszę uprzejmie szanownego pana kolegi, — który go miał, aby, gdy znów zrobi się ciemno, położył go na swoje miejsce.

I kazał na parę minut światło gasić. Gdy je znów zjapalono, Nubar-pasza zobaczył, że zegarka niema, a prócz tego, zniknęło wspaniałe złote pióro, dar Wiktora-Emanuela.

Teraz już Nubar-pasza miał dość.

— Wstał z fotelu i rzekł: — Sądziłem dotąd, że pracuję tu z mężami stanu, ale widzę, że mam przed sobą rzeźmieszków. Odchodzę. Odszedł, podał się do dymisji i nigdy już nie dał się namówić do wstąpienia do ministerstwa.

Latawiec przyszłości.

Zmarły pionier sztuki lotniczej, — Wilbur Wright, pozostawił testament w którym zawarł ciekawą ideę. Miano wicie, Wright twierdzi, że dzisiejsze aeroplany oparte są na fałszywej zasadzie.

Jakże ma tedy wyglądać aeroplan — przyszłości?

Będzie się zasadniczo różnił od obecnych. Odpadnie główna część składowa dzisiejszego aeroplanu — śmigło. Zastąpią je boczne skrzydła, które jak u owadów będą się rozpinają do siebie składają. Tylko przez nadsładowanie tego, ruchu można będzie opanować powietrze.

Nowy aeroplan będzie o wiele szybszy od dzisiejszego i silniejszy, a, co najważniejsze, lotnik będzie, mógł rozwijając dowolną szybkość, nawet powstawać się bardzo powoli, co przy dzisiejszym aeroplanie jest niemożliwe. — Aeroplan będzie mógł nawet stać w miejscu, albo opadać również z dowolną szybkością, a zbudowany będzie z takimi obliczeniami środka ciężkości, — że nawet największy wicher nie zdoła go przewrócić. W razie zepucia się silnika aeroplan automatycznie zamieni się w spadochron, który bezbłędnie znieśli lotnika na ziemię.

Podobno brat zmarłego, — Orville Wright, już się zajął budową aeroplanu według zasad, podanych w testamentem.

Miljon świadków,

W Berlinie dużą sensację wywołało ogłoszenie odezwy socjalistów, w której oświadczają oni, że minister wojny zaprzeczył w parlamencie twierdzenie, iż w armji niemieckiej zęcają się nad żołnierzami. Wobec tego socjaliści muszą udowodnić świadkami, że minister minal się z prawdą świadomie. Odezwa wzywa wszystkich, którzy podczas służby wojskowej byli przedmiotem zęcań, aby podawali swoje nazwiska, gdyż socjaliści zamierzają podać wszystkich w sądzie, jako świadków. Socjaliści obliczają, że tym sposobem postawią w sądzie milion świadków, — którzy stracili zdrowie przez kary fizyczne w wojsku. Akcja ta wywołała w całych Niemczech niezwykle poruszenie.

Ze świata.

— Dom zbudowany w 12 godzin. W Ameryce wszystko jest możliwe. Niedawno w mieście St. Joseph City zbudowano dom w 12 godzin.

Państwo Slack, młode małżeństwo z Chicago, przybyli przed kilku dniami do St. Joseph City w stanie Misurri, aby tam złożyć sobie gniazdko domowe. Ponieważ pomimo troskliwych poszukiwań nie znaleźli stosownego dla siebie mieszkania, postanowili zbudować sobie własny dom. Budowniczy miejscowy S. Grant oświadczył gotowość wzniesienia domu w przeciągu 12 godzin, a gdy plan jego przyjęto, zaraz nazajutrz rano rozpoczęły roboty, budując realność z cementu, — według systemu Edisona.

Punkt o godzinie 6 rano ustawiono słupy na przyszłych rogach domu, a równocześnie budowano fundamenty, składające się z bloków cementowych. W czasie tych robót, wedle przygotowanych już z góry planów, pracował cały sztab stolarzy, i ślusarzy, przygotowując drewniane części wewnętrznego urządzenia. Po ułożeniu fundamentów wznoszono ściany na żelaznym szkielecie. Po półgodzinnej pauzie południowej, na gotowe już ściany, za pomocą wind parowych wzniesiono lekki, drewniany, przed chwilą ukończony dach, zbudowany z desek i specjalnej papy nieprzemakalnej i ogniotrwalej. Następnie osadzono komin, a wewnątrz domu wykonali już roboty stolarze i malarze, osadzając drzwi, okna, podłogi, i malując sztucznie osuszone ściany.

Wreszcie założono wodociąg i przerwody elektryczne, a o godz. 6 wieczorem dom był zupełnie gotowy. Po 6-jej wieczorem wniesiono do nowo zbudowanego domu wybrane już poprzednio meble, a o godz. 9-jej wieczorem państwo Slack zasnęli w jałdalnym pokoju do kolacji.

Humor i Satyra.

Nie w taturze nie ginie. Było raz sobie bardzo kochające stadło:

Ona w kości bogata, a maż znowu w sado.

Leoz, że „ona” zazdrościła „jego” wolaż trapiła;
„On” wkrótce jak kość wychodzi, a „ona” utyla.

W wagonie.

— Skoro pan mieszkał w wszystkich krajach Europy, to mógł pan znać dno języków, inaczej nie dały pan sobie rady.

— O! to było całkiem sbyteczna, wystarozyli mi z każdego tylko dwa słowa.

— A jakie?
— „Placę dobroże”.

— Zguba. Starszy strażnik biura powiatu częstochowskiego, Trofim Abramienko, w przejściu od domu Szpigla do biura tegoż powiatu, zgubił imienny złoty żeton Czerwonego Krzyża.

Suma będąca własnością p. Praksedy Nowackiej, a obciążająca hipotekę hotelu Krakowskiego w Częstochowie została uregulowana.

Właściciel domu nr. 17 w ulicy Siędmiu Kamienic (hotel Krakowski) Zygmunta Sobociński.

Częstochowa, 27 czerwca 1914 r.

Zastręga się że weksle z wystawienia Feliksa i Rozalii małżonków Bergerlain z zrem p. Kmicnicka i Wenera załatwiane nie będą. Częstochowa 26 VI 1914.

Do wynajęcia duży sklep 2 pokoj i kuchnia z wygodami w całości lub w dzielnie Ostatni Grosz nr. 24, gdzie Apteka.

Potrzebna bardzo zdolna panna do haftu kolorowego ręcznego. Ulica św. Barbary 1, sklep „Marja”.

Sprzedam łózkę jesionową z materacem i szafeczką bieliznianą. Władomosc w „Gońcu”.

Zginęła kalążeczka kasy pok. Oszczęd. Nr. 1697 1670-3-1

Potrzebni chłopcy do zakładu szlurskiego Fabryczna 9. 1687-3-1

Sprzedam dom pod Błeznem ul. Krakowska nr. 100 Do bossz. 1666-3-1

Uczeń 7 klasy gimnazjum rządowego oszukuje korepetycji Władomosc w „Gońcu” 1688-2-1

Sklep spoczywco, galanterijny z piwem sprzedam z powodu zmiany interesu. Władomosc ul. św. Rocha nr. 50 1669-2-1

Chrześcijański skład skór i Aleja nr. 8 w Częstochowie poleca skóry Temlera, Karacha, Zajelta i. t. d. słupce po 85 k. fant. Otrzymajcie najwziewszsze towary kopyt. Wypredzaż cholewek 1629-1-1

Stróż potrzebny od 1 Lipca do domu przy ul. Szwałwej 5 lit. a. 1667

Sprzedam ogród 3-morgowy z placem Władomosc Szmigulski ulica Aleksandrowska 22.

Zgubiono w piątek w 8 Alei łate nabijana gwóźdźkami od kół samochodowych. Upraszam zwrócić się do Uprawn. Towar. i w dowol. Teatru i w nagrodzeniem. 1629

Portepian klawikord sprzedam tylni Ostatni Grosz c. y. kłodom Lasota 1650 -3-1

Zginęła kalążeczka kasy pożycz. oszczęd. Nr. 12499.

Odgaduje z kart any, przesłanie i przyszłości Humber-towa 86 1678

KOTŁY do BIELIZNY

poleca

W. STAJEWSKI, II Aleja № 33.

Ważne dla zakładów stolarskich, fabryk mebli i skrzyń!!!

Wyborowe dychty klejone, z drzewa olśowego i brzożowego, w grubościach 3^m/_m do 30^m/_m i różnych wymiarach płyty do 2 metr. dług. dla celów stolarskich oraz specjalne dychty dla strzyń dostarcza, po bardzo przystępnych cenach

Skład fornierów

L. Kopińskiego w Częstochowie

Zawodzie, Telefon № 119.

WARSZAWSKA

SZKOŁA LEKARSKO-DENTYSTYCZNA

S. TUMARKINA i E. EISENBERGA

Warszawa, Marszałkowska Nr. 138.

Zapis codziennie do 14 Października. Dokumenty w oryginałach. Programy na żądanie bezpłatnie. Wykłady prowadzone są pod kierunkiem profesorów Uniwersytetu.

PRZY SZKOLE STYPENDJA

074-2-1

„SWOJ DO SWEGO”

SKRZYWIENIU KRĘGOSŁUPA

i tworzeniu się garbu zapobiega patentowany
gors t ortopedyczny do regulowania
systemu Haasa z Pragi.

Nagrodzony wieloma dyplomami i złotymi medalami. — Liczne podziękowania osób wyleczonych. — Proszę żądać prospektu № 13.
Andrzej Łończyk Warszawa, Widok 21.

ONE.

Z angielskiego.

(Dalszy ciąg).

Hugo kłaniając zapewnił, że będzie zachwycony i zapisal spiesznie swoje nazwisko na miejsce osadzonego na koszu Freda, ale gdy wkrótce potem odchodził od krzesła miss Verner, — lekko drwiący uśmieшек igrał mu na ustach.

— Co to za istoty, te kobiety! mówił do siebie. — Prawdziwe cory Ewy w każdym czynie, choćby najnieznacniejszy. Jak widzę ta piękność raczej i na mnie zastawiać sidelka. No, nawet ona, pomimo, że tamta mała po kądziła ja o czary, może się przekonać, że czasem napróżno się trzudi.

Kilkakrotnie jeszcze przed obecnym walcent swostrzegł ją w rozmaitych stronach salonu, to tańczącą, to bledzącą; zauważył, że w ogóle więcej słucha niż mówi, i raz tylko zobaczył ją przekładającą coś żywo jakimś młodzieńcowi, który jej posępnie słuchał.

Hugo tańczący podówczas po raz drugi z Lotty, zwrócił jej uwagę na tego jegomocię pochmurnego oblicza i zapytał, kto by to był taki?

— To mój brat Fred — odparło dzie-

wcę. Hugo uśmiechnął się, a ekspensjonareczka ciągnęła dalej. Nie wiem Ndlaczego Fred nigdy z Cesią nie może być w zgodzie?

Prawda, że i teraz ma widocznie zadaną minę.

— W istocie, nie wygląda na rozpromienionego — odparł Hugo. Ale może to jego własna wina — dodał złośliwie. Może nie chce zrobić tego, czego żąda pani kuzynka.

— O! Cesia zawsze na swoim postawić musi. Fred krzywił się czasem, ale w końcu robi zawsze to, co ona mu każe.

P. Cecylja uśmiechnęła się bardzo uroczo, gdy wkrótce potem Hugo Ludlow przyszedł ofiarować jej ramię do obieganego mu walca. Oboje tańczyli wybornie i wybornie zgadzali się z sobą, a ponieważ był to ostatni taniec przed kolacją, więc Hugo miał przyjemność prowadzić ją do sali jadalnej, przyciem i rozmawiali tam z wielkim ożywieniem.

Cecylja Verner przybierała czasem pozór, znużonej i zmęczonej osoby, ale tylko w obec tych, których towarzysztwo przestało mieć dla niej powab. Gdy chciała, umiała zawsze być ożywioną, dowcipną i zajmującą. Hugo musiał też przyznać że dawno nie zdarzyło mu się spotkać tak milej i zajmującej rozmową swa pannę.

— Pan już nie wracasz do Oxfordu? spytała go po pewnym czasie.

— Nie pani, moje studia uniwersy-

Kefir leczniczy z apteki A. Włodarskiego dostać można w mleczarni Ziemińskiej 2 Aleja 32 i w parku. 0270

Oprawa obrazów tanio poleca księgarnia M. Lipskiej

Do wynajęcia za 120 rb. dwa pokoje z kuchnią, p.wróżką i drzwiką ul. Nowa nr 46. 0161-30-1

Sprzedaż resztek wełnianych i bawełnianych na sezon letni: Batysty, Zelfiry od jednego do 10 arszynów w dużym wyborze, także do sprzedania szafa do sukien, komoda i kredens, Tre me i lampy u Michałskiej w Częstochowie ul. Cerkiewna 5 pierwsze piętro. 1518

Piacle do sprzedania przy ul. Szkolnej od 25 kop. lokiet Stanisław Bzowski ul. Ciemna Telefon Nr. 526.

Do wynajęcia pianina od zaraz. Wiadomość ul. Zielona 18 0165

Do sprzedania szafa. Wiadomość ul. Zielona 18. 0169

Wynajem

powozów, karet, i bryczek po mieście i w okolicy.

POCZTALTERJA

I Aleja 4, tel. 106. 0166-4-1

Dom nowy z cegły na piwnicach solidnej roboty do sprzedania przy samym przystanku Bieżano Dr. Z. W. W. oraz w pobliżu huty Raków składający się z 17 pokoi i 1-go sklepu. Plac przy domu 10,656 0 lokci Warunki do kupna przystępne. Wiadomość u właściciela Józefa Salęzaka. 1504

Fabryka B-ci SZCZESNYCH

ul. Zielona Nr. 15, Telef. Nr. 250.

Wyraabia wszelkie wyroby z miedzi, piece kąpielowe urządzenia wodociągów ogrzewania centralne i rezerwoiry wszelkich wymiarów po niskich cenach.

Dział mechaniczny: Wszelkie maszyny rolnicze mocarnie menesz i t. p. oraz reperacje maszyn parowych. 0257

Lecznica chorób kobiecych z Oddziałem Położniczym

Dr. J. Pietrasiewicza

— w Częstochowie, Jaanogórska 24.

Oplaty za pobyt od 1 rb. 50 kop. do 3 rub. dziennie. Pokoje oddzielne. Ambulatorjum z chorobami kobiecymi codziennie od godziny 9-ej rano do 1-ej po południu.

Do wynajęcia

od 1-go Lipca, 1914 sklep w Nowym Ryku także różne mieszkania Wiadomość u Zborowskiego Nowy-Rynek 21

Piasek,

głina, cegła piecowa i wapno losowane na korce do sprzedania, dostawa natychmiastowa Nowa 44 tel. 713 W. Nowicki. 1393

Lokal

od 1 lipca 2 pokoje kuchnia, przedpokój z wygodami do wynajęcia Teatralska 19 1558-6-2

Sklep

spółczywo dystrybucyjny zaraz do sprzedania Żelazna 5. 1620

Nauczycielka

wyższych kursów udziela lekcji wszystkich nowożytnych języków oraz przysposabia ze wszystkich przedmiotów Gimnazjalnych Teatralska 1 m. 2. cda od 10 r. 1575-3-

Potrzebny

organista w Choszczynie. Poraj od 1-go Lipca 1637-3-

Od Administracji

Uprajmie prosimy Szanownych Prenumeratorów o łaskawe wpłacenie **zapłaconej prenumeraty i odnowienie** na kwartał bieżący. Jednocześnie przypominamy że dla dogodności Sz. Prenumeratorów nie mogących w tygodniu uścić prenumeraty, Administracja (2 Aleja 38, sklep frontowy) otwarta w niedziele i święta od godziny 3—10 rano i od 2 do 5 po południu.

Prenumeratorów zamiejscowych uprasza się o nadsyłanie **Prenumeraty kwartałowej** zawsze z góry Prenumeratorem zamiejscowym który na wysłany im rachunek w bieżącym miesiącu nie dał odpowiedzi i prenumeraty nie nadesłał zmuszeni będziemy **wysłać „Gońca” wstrzymać.**

WYŻSZA SZKOŁA KROJU

M. Piaseckiej

Mistrzynie czoła Warszawsk. i Częstoch.

Częstocowa II Aleja Nr. 40.

Przy szkole pracownia sukien, okryć i kostiumów na żądanie formy papierowe kopowane czyniące załose najwzbredniejszym wymaganiom.

teckie już skończono.

— Co pan teraz będziesz robił?

— Sam niewiem jeszcze.

— Zdjaje mi się, że siostra pana coś mi raz mówiła prawnictwie. To taki piękny zawód. Gdybym była mężczyzną, zostałabym zaraz adwokatem.

— Tak, wzięty adwokat ma istotnie szeroko otwartą drogę przed sobą. Ale na nieszczęście, aby zostać takim na to potrzeba długiego czasu. A co najważniejsza, że pieniądze idą tu w parze dopiero z tą wziętością.

— Czyż panu tak by o pieniądzu chodziło? zagadnęła miss Verner z lekko zadziwioną minką. Sądziłabym, iż ten wzgląd nie ma dla pana szczególnego znaczenia.

— Ma on do pewnego stopnia znaczenie dla każdego — odparł Hugo, — który na razie chciał coś innego powiedzieć, ale się wstrzymał.

— O tak, do pewnego stopnia. naturalnie, ale są zawsze położenia, które mniei, lub więcej każą na ten wzgląd baczyc, ikt o jest zamożnym...

— Syn rodziców zamożnych nie jest jeszcze sam człowiekiem zamożnym, jeżeli mamy brać rzeczy ściśle. Przemyt nawet i tacy synowie rodziców nieubogich, nie powinni, a nawet nie chcą próżnować...

— Zapewne — chociaż znaleźli by się tacy synowie — odparła panna Cecylja wesoło. Ja pierwsza gdybym była takim synem — dodała patrząc czardziejisko powabnym wyrazem weso-

łości — ja pierwsza próżnowałabym i wielką rozkoszą. Bo też jak dla male przóżniactwo jest jednym z najprzejrniejszych grzechów tego świata i powtarzam, że gdybym była na miejscu pana, dałabym sobie przynajmniej parę lat miłego waleśania się i rozrywki po wyjściu z uniwersytetu. A pan, czy tego nie uczynisz?

— Nie, pani.

— To pan źle zrobisz.

— Dlaczegoż pani nie chcesz pozwolić, że mogą być okoliczności nie pozwalające mi na to?

— O zapewne! w takim razie nie mam nic do nadmieniienia. Mogę tylko dodać, że szkoda.

— I ja to powtórzę. Zgadząm się z panią, że to bardzo przyjemna rzecz podróżować przez jaki rok, lub dwa, ale niestety, nie mogę sobie tego zbyt ku pozwolić — rzekł Hugo jakgdyby Hz zalem.

Ten odźwięk zahu w głosie zawstydził go samego; uczył że postępuje nieaktownie, rzucając takie półśłówka w przedmiocie, który nie powinien być służący za przedmiot rozmowy z osobą nieznajomą. Pomimo to pozwolił się badać dalej, i co więcej odpowiadając na pytania.

— Mnie się zdaje, że najwładniejszą Korzyścią, jaką nam daje majątek, jest swoboda — ciągnęła dalej Cecylja.

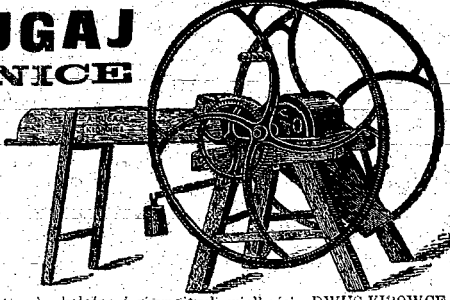
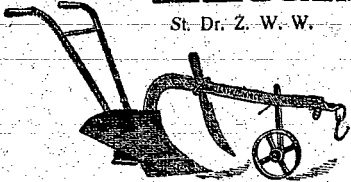
— Dla mężczyzny zwłaszcza, musi to być skarb nieoceniony.

(d. c. n.)

ANTONI BUGAJ KŁOMNICE

St. Dr. Z. W. W.

WYRABIA:

Plugi jednokonne, dwukonne, koleśne, bezkoleśne i rozmaitych wielkości, DWUS KŁOWCE, SAMOCHODY z POGŁĘBIACZAMI i z krotami TALERZOWYMI. **Sieczarki** różnej wielkości bobrowe a także z kosami na kole, nadzwyczaj lekkie w robocie, BARDZO MOCNE i bardzo tanie, od ósmo znane za swej dobroci. **Brony** SPRZĄŻYWE i KULTYWATORY z zębami AMERYKANSKIE. **Mł.** **Bronki** polne mniejsze i większe. **Młotarnie** do PROSTEJ SŁOMY a także i do targanej, nadzwyczaj mocne. **Kieraty** różna.

WYROBY NAGRODZONE na wystawach: w Częstochowie, Piotrkowie, Kaliszu, Sieradzu i Kijowie. MNÓSTWO PODZIĘKOWAN od nabywców za rzeczywistą dobroć trwałość i taniść wyrobów, do których stosowane są najnowsze udoskonalenia. CENNIKI z opisami na żądanie wysyła bezpłatnie. Adres dla listów: ANTONI BUGAJ w Kłomnicach, gubernji Piotrkowskiej. 0152

Tanio

scenka z dekoracjami do sprzedania wiadomość w Gońcu.

Chrześcijańska pracownia i magazyn czapek i kapeluszy p. f.

„CZAPNIK POLSKI”

w Częstochowie, 2 Aleja 30.

Poleca: czapki męskie od 40 k. dziecięce od 20 k. najmłodszym kapelusze od 1,25 k. Oraz posiada na składzie wielki wybór towaru **Antoniego Tuzyńskiego**.

Przyjmuje się wszelkie obstatunki w zakresie czapek i kapeluszy wchodzące. 1591

Pracownia czapek i kapeluszy

„POLONIA”

CZĘSTOCHOWA, 2 ALEJA NR 19. — GODZIE TEATR PARYSKI

Poleca: czapki męskie po 40 45 50 75. i wyżej dziecięce po 20, 40 i droższe; kapelusze filcowe krajowych fabryk do 1 rb. 25 k., i wyżej, kapelusze wiedeńskie i zagranicznych fabryk najnowszych fasonów i oraz galanterję damską i dziecięcą w zakresie czapnicztwa wchodząca w eleganckim i gustownym wykon. podług najwziewszych fasonów

Magazyn Towarów Bławatnych Marii Bezé

Mieszczący się w mieszkaniu prywatnym w Częstochowie 2 Aleja 20, m. 1.

Poleca po cenach najniższych, nowości sezonowe w dużym wyborze. Płótna i inne wyroby stałe na składzie. 395

We wszystkich Księgarniach sprzedają się dzieła pedagogiczne **Reussnera** do bardzo przedkij i najłatwiejszej nauki **Języków Obcych w Szkole i domu bezpłatnie**, bo bez nauczyciela z objaśnieniem wymowy i **Kluczem** pod tytułem:

SAMOUCZER

Polsko-Niemiecki kurs wstępny (Elementarz) po kop. 5, 12 24 i 40; kurs I-y k. 80; kurs II k. 1,80

Rusko-Niemiecki kurs k. 5, 12, 24, 40 i 2,20.

Polsko-Francuski kurs I-szy k. 1,20; kurs II-gi k. 3,20.

Polsko-Angielski kurs I-szy k. 75; kurs II-gi k. 1,20.

Polsko-Ruski Elementarz po kop. 5, 12, 24 i 40; — kurs I-y kop. 1,40; — kurs II-gi k. 1,80.

Nakład autorki **Reussnera, Złota 6**, Warszawa, który wysyła I-y zeszyt **Samouczka** gratis, po otrzymaniu marki pocztowej za 7 kop.

Przy stacji Kamińsk

Dr. Zel. W. W. w wili „Antonina” są do wynajęcia 2 mieszkania składające się z 2 ch pokoi, przedpokoju i kuchni, oraz jednego pokoju z kuchnią. Wiadomość na miejscu. 1531-3-1

Potrzebni starożre do Fabryki maszyn rolniczych ul. Zielona nr. 15 1664-2-1

Potrzebni czeladnicy starożre Aleksandrowska nr. 20 1631-2-1

Mieszkanie duże pó szkole do wynajęcia od 1-go Lipca ul. św. Barbary 8. 1653-2-1

Letnisko we dworze pod Koniecpolem położenie suche las, ogród Wiadomość w Gońcu. 1657-3-1

4 i 5 pokoi z kuchnią zaraz do wynajęcia ul. Dojazd 5

4 Pokoje kuchnia, wygody, okna południowe na w. ród do wynajęcia 11 Aleja nr 23 stróż wskazuje 1622-5-1

Piwiarnia do sprzedania zaraz Wład Stradomska nr. 53 1614-3-1

MŁYN do sprzedania wodny, duży na rzece Pilicy, Gospodarczy na wiedeńskim weku o 4-ch złożeniach który wymiela do 35 korcy ziarna na dobę, w tem ziemi ornej łąki ogrodów 5 mórg. Prawa miejskie do lasu, pastwiska kopania torfu nie opali, Zarzawiec gub. Kielecki 10 wiorst od stacji kolejowej Miechów. Blizsze wiadomości Feliks Ejsmund w Zarzawcu. 1641-2-1

Potrzebne panny do szycia prasowaczki, uczenie do prasowania oraz kobieta do prania, do pralni chemicznej i farbiarni A. Heiningera Zaczysze od ul. św Barbary 3-1

Sprzedam umywalnię z blatem marmurowym, Korytkę żelazną, Maszynę do szycia ręczną od 9-12 rano 2 Aleja 23 m. 5 1623-5-1

Poszukuję kondykcji może być w Częstochowie lub na wyjazd Oferuj sub K. S. 1584 4-1

Piwiarnia i Mleczarnia J. Ciesielskiego w Starym Parku Częstochowskim. Poleca doskonałe mleko zsiadłe i sładkie, kawę, herbatę i rozmaite zakąski, a także obiady, jedzenia porcje i flaki, oraz piwa, miodu i wosy gazowe. Ceny niskie. 185

NAUCZYCIEL ANTONI BRZEZIŃSKI ul. Szkolna, Nr. 5a, m. 7.

Udziela lekcji młodzieży i starszym, zaniebawian naukowo, przedmiotów specjalnych i ogólnokształcących. Przygotowania do egzaminów i na różne świadectwa. Wkrótce w czasie wyucza poprawnie mówić, czytać i pisać po polsku, rosyjsku, niemiecku i francusku. Przyjmuje wszelkie towarzyszenia w zakresie twardej językowej. Jasno, zrozumiale nawet dla najmniej pojętych, wyklada arytmetykę, algebrę, geometrię, fizykę, trygonometrię i kosmografię.

POSIADA MATERJAŁY

Gotowe ubrania męskie i damskie połączą pierwszy chrześcijański magazyn firmy

R. Trawiński

w Częstochowie 2 Aleja 16.

PO CENACH NISKICH

Magazyn posiada oprócz ubrań garniturowych gotowe burki, szlafroki płaszcze gumowe, kurtki sportowe bekieszko futra i kamizelki sztuczkowe

Przyjmuje się futra na przechowanie. 048

Sklep do wynajęcia zaraz III Aleja nr. 52.

Dom murowany do sprzedania, Nowy Stradom nr. 28, Wierus.

POSZUKUJE dostawców mleka do Zagłębia Dąbrowieckiego od 500 garncy dziennie z okolicznych majątków i Częstochowy. Oferuję z dokładnym podaniem warunków składam w kancelarji Adwokata Bukowskiego Teatralna 24. 1374w

Odlewnia żelaza kuto-lanego J. ZEMBIK i J. KUBISA

w Częstochowie, ul. św. Stanisława 7.

Wykonują wszelkie odlewy pg. modeli i rysunków z żelaza kuto-lanego (tempergussu) i z gąski tygłowego jak również niektóre łączniki (fittingi) do rur gazowych. 0166

„BOTALINA”

A. OSUCHOWSKIEGO w Piotrkowie najstarsza z past krajowych do obuwiwa używana na Dworach Cesarskich. Nagrodzona złotymi medalami. Sprzedaje się w Hurtowniach i Składach — **żądać wszędzie.**

Warsztaty Wzrobów Miedzianych Mechaniczny
W. Łochowski i S. Zembik
dawniej **BINERI** i **S-ka**, Al. 16 na Wązłach Telefonu 88

Wykonujemy całą dokładnością:
Aparaty Gorzelnicze Dysstylacyjne
Browarniane i do fabryk Chemicznych.

Połączenie kotłów parowych i maszyn turami dowyskości aien i pary przegrzanej.

Ogrzewanie pomieszczeń parą wodną jak w zakładach przemysłowych jak i lokalach mieszkalnych Wodociągi i kanalizacja

Rury proste i fasonowane, Wanny i nagrzewacze kąpielowe i t. p., wszelkie reperacje miedziane.

Pompy, kompresory, iniektory i t. p., aparaty.

Na żądanie projekty i kosztorysy bezpłatnie.

**MASZYNY DO SZYCIA
KOMPANJI SINGER**

MASZYNY RĘCZNE OD 20 R.

MASZYNY NOŻNE OD 50 R.

WYPŁATA RATAMI od 1 RUB. TYG.

Firma Egzystuje od 1880 roku

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna A. Heiningera

11-ga Aleja Nr 19. Telef. Nr 5.

Wykonują farbowanie i pranie chemione po cenach przystępnych i punktualnie, a mianowicie: Garderobę damską, suknię i dziecięcą. Wywazy, portjery, firanki, szaty, serwetki pluszowe pokrycia i mebli i t. p.

SKLEPY WZASNE
w Kodzi ul. Mikotajewska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowska 21 tel. 265.

Klinika ginekologiczno-polożnicza Dr. Stanisława Nowaka i Dr. Stefana Kona

w Częstochowie, Teatralna 14, dom dr. Nowaka
Telefonu Nr 515 i 76.

Przyjmuje na stały pobyt chore ginekologiczne, chirurgiczne, osoby ciężarne i rodzące. **Opłata** za dobę od 2 rb. do 6 r., Specjalnie urządzona sala operacyjna, sala porodowa. Gabinet dla leczenia fizykalnego chorób kobiecych.

Centralne ogrzewanie—Oświetlenie elektryczne

Kierownik Literacki F. J. Galiński

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

Redakcja i administracja: Czestochowa, ul. św. Aleksandra 10. Telefon nr. 10.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesujące wiadomości i wyjątki dla bezpłatnych od 2-10 wierszy. Składek nie pobiera.

Redakcja i administracja: Czestochowa, ul. św. Aleksandra 10. Telefon nr. 10.

Redakcja i administracja: Czestochowa, ul. św. Aleksandra 10. Telefon nr. 10.

Redakcja i administracja: Czestochowa, ul. św. Aleksandra 10. Telefon nr. 10.

Century: w Babowie, Nowej Słonecznej, Mysłkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie

Cena pojedynczego egzemplarza kop. 2.

DODATEK NADZWYCZAJNY

Telegram własny.

WIEDEŃ, 28/VI 1914 r.

**Dziś w południe w Serajewie zabici zostali
wystrzałami z brauningów Następca Tronu
Austriackiego Arcyksiążę Franciszek Ferdynand
i jego żona księżna Hohenberg.**

**Sprawcy mordu gimnazjaliści 8 klasy: Trin-
cip i Grabow zostali schwytani.**

Franciszek Ferdynand Karol Ludwik Józef Marja d'Este urodzony w Gratzu 18 Grudnia 1863 [z arcyksięcia Karola Ludwika i Marji Teresy infantki Portugalskiej, ożeniony był morganatycznie w r. 1900 w Reichstademie z Zofją hrabianką Chottek; obdarzona przez Cesarza tytułem księżnej Hohenberg.